

Hm, s tem boste vi daleč prišli, posmehuje se pomočnik s svojim neprijetnim meketanjem.

Medtem je prinesla mojstrovka sukno, ki je bilo fino in močno. Krojač je začel prirezavati, pomočnik ga je od strani opazoval.

No, mojster! Vaš starejši sin potrebuje sukno in gospej mojstrovki bi dobro pristojala nova jopa. Režite pametno in vržite kose sem, k vragu — mehehehe!

Kaj še? K vragu bi prišel, če bi samo trohico tega sukna porabil.

Mojster je rezal pošteno in pravično, pomočnik pa ga je neprestano pikal in zbadal ter opazoval s strupenimi pogledi.

Tekom prvega dneva je prišlo toliko naročil, da je bilo za celi teden dosti dela. Pomočnik je res prinesel srečo v hišo. Ugajal mu seveda ni in najraje bi ga bil kar drugi dan odslovil, toda sprejel ga je za celi teden.

Tudi ne bi sam dela dogotovil v štirinajstih dneh. In drugega takega pomočnika ni bilo dobiti na celim svetu. Delal je za tri.

Sledeče dni sta pridno nadaljevala delo med različnimi pogovori; pomočnik je brez presledka zbadal mojstra, vmes pa je zvenel njegov meketajoči smeh. Mojster se ni dosti zmenil za njegove zbadljive besede. Misli si je, pikaj in zbadaj in smej se, koliko in kako grdo hočeš, da le pridno delaš.

Tako je shajal mojster s svojo potrpežljivostjo in svojim mirom mnogo boljše, kakor če bi mu vedno odgovarjal ter se z njim prepiral.

Prišla je nedelja. Mojster in njegova družina je spala eno uro dalje kot v delavnik, saj je nedeljo določil Bog za počitek. Mojstrovka je v soboto zvečer delavnico lepo pometla in pospravila. Zelo se je torej začudila, ko je pogledala v nedeljo zjutraj v sobo in našla pomočnika pri delu.

Oblečeno je imel lepo belo srajco, ki pa je bila spredaj na prsih odpeta, in mojstrovka je z grozo opazila, da so cela prsa pokrita z dolgimi črnimi kocinami.

Hitro gre k možu ter ga vpraša, zakaj pusti pomočniku v nedeljo delati, saj je vendar delavnico prejšnji večer lepo pometla in sedaj je zopet vsa nastlana z odpadki.

Kaj? On dela? se začudi mojster in hiti v delavnico.

Dobro jutro! pozdravi pomočnika. Kaj pa mislite, da danes delate? Ali ne veste, da je nedelja?

Hva lepa, mojster, vem, vem! mehehe!

Slišite! Opustite vendar vaš neumen smeh! se hudeje mojster. Danes je nedelja, dan počitka. Danes se ne dela!

Vi mi vendar ne boste dela očitali! se zagovarja pomočnik ponižno. Za koga pa delam? Za sebe ali za vas? Vendar za vas! Jaz sem pač navašen dela in ne poznam lenobe. Ali ne poznate pregovora: Lenoba je vragova klop in vsega zlega začetek? Mehehe...

Naj bo! odgovori mojster mirneje. Sedaj ne hajte delati. Idite k zajutрку in se preoblečite! Tudi bi bila potreba, da se obrijete: Pogledajte se v ogledalo, izgledate kakor kozel!

Mehehehehe! mekeče pomočnik. Oprostite mojster, jaz se moram smeјati — mehehehe — ker me primerjate z kozlom! Mehehehe! No, pa naj bo kakor želite!

Nato odide v svojo sobo. Ko pride zopet nazaj, čutil se je mojster še bolj. Oblečen je imel fin črn frak, katerega krajci so segali skoraj do zemlje. Zadaј v žepu je bila dolga pipa in zraven nekaj kosmatega. Bržkone čop od pipe. Pod frakom je imel oblečen naprsnik iz rudečega katuna in hlače so bile iz pristnega nankinga. Na glavi ni imel klobuka, ampak kapico iz črnega žameta, obrobļeno z zlato vrstico. Za robom spredaj sta bili zatakneni dve dolgi peresi, ki sta izgledale kakor dva rožička. Obrat obraz je bil danes še bolj kozlu podoben.

Glej, glej, pozdravi ga mojster, tako nobel! Samo vaša kozlovska brada se mi nič ne dopade in kapica tudi ne. Spredaj ima tako čudne vogle, ravno tako, kakor bi tičali pod njo majhni rožički!

Da bi vas kozel natrkal z rožički, mehehehe. Mojster, če boste takšni, pa še danes grem, de pomočnik nevoljen.

Mir na Gospodov dan, odgovori mojster. Puštiva prepri. Ali imate molitvenik?

Ne, mehehehe!

Tu imate, vam posodim mojega, da greva v cerkev!

Zastoj mu je ponujal molitvenik, pomočnik se ga ni dotaknil, ampak se samo v zadregi smejal:

Mehehehe, mojster! Le tja položite, moram priznati — v svojo sramoto moram priznati — jaz ne znam — res ne znam brati niti črke.

Hm, hm! godrnja mojster. To je čudno, da tako izvrsten in učen krojač ne bi znal brati.

Res, mojster, ne znam! Nikar me ne silite iti v cerkev. Jaz ne morem iti v cerkev, hladni zrak

v cerkvi škodi mojim slabim prsam. Grem rajši malo na sprehod. Sveži zrak dobro de mojim prsam in tukaj je lep kraj! Kaj ne, mojster?

O, da, odgovori mu zgovorna mojstrovka. Če greste proti spodnjemu dolu, je takoj na levo pot v lepo skalnato dolino, ki se imenuje „lintvernova lukna“, in dalje naprej je velika skala, ki ji pravijo „vragova prižnica.“

Oh, to je lepo, tja grem! Poljubim roko, gospe mojstrovka! Želim vsem dobro pobožnost — mehehehe.

* * *

V nedeljo popoldne je imel krojač navado, da je šel s svojo družino na sprehod. Tudi danes se je podal v bližnjo gostilno izven trga, kjer so se navadno zbirali tržani. Mojster se je tam sešel z domačim gospodom župnikom. Med tem pride mimo novi pomočnik.

Kakšna postava pa je to? začudi se župnik. Pogledajte, mojster, to čudno postavo, ta sumljiv obraz, in kakor ta postava čudno šepa!

Res, on šepa, tega pa nisem dozdaј opazil, de mojster počasi in gleda za odhajajočim.

Kako? Vi ga poznate, mojster?

To je moj nov pomočnik! odgovori važno mojster. Dopadlo se mu je, da ima zopet pomočnika.

Župnik je pa začel izpraševati mojstra o novem pomočniku.

Kaj pravite, mojster! vzklikne slednjič župnik. Kakor kozel izgleda, mekeče kakor kozel, pod kapo se vidi kakor bi imel roge, šepa, ne upa si prijeti za molitvenik, ne prenese cerkvenega zraka? Ja, mojster, za božjo voljo, kako morete imeti tega kozla pri vaši krščanski hiši! Zahvalite Boga, da sem prišel danes z vami skupaj. Vaš pomočnik je ja — živ peklenšček!

Krojač je skoraj omedlel, tako ga je prevzela ta misel, — da, da, sedaj mu je vse jasno, obilica dela, slabi nasveti, njegove zasmehujoče in zbadljive besede, če je kaj pobožnega govoril. Če so pri mizi molili, začela mu je z nosa teči kri, da je moral iz sobe. Ne mesa in ne krompirja si ni solil, in kar zadaj gleda iz žepa kot čop od pipe, to je peklenščekov rep.

Mojster, nadaljuje po kratkem molku župnik, hudega morate spraviti iz hiše, sicer vas bo pogubil z dušo in telesom. On vam sedaj služi, da bi na ta način dobil vašo dušo. Pazite, kaj vam povem, na ta način mu bova za vselej vzela veselje k povrnitvi.

Nato je razložil župnik cel svoj načrt strmečemu krojaču.

Tisti večer je v gostilni, kamor so zahajali pomočniki, nastal tepež, katerega je povzročil naš krojaški pomočnik. Tako dolgo je zbadal in izzival, dokler ni nastal prepri, kateremu je sledil tepež, pri katerem jih je nekaj obležalo.

Drugi dan, v ponedeljek, ni šel noben pomočnik na delo. Vsi so praznovali in pevaje hodili iz gostilne v gostilno. Zvečer pa je bila zopet rabuka. Zopet je bilo mnogo glav krvavih.

Samo naš krojaški pomočnik ni bil nič utrujen, tudi ni dobil nobene po glavi. Neumorno je v torek zjutraj vlekel iglo za rep ter vedno dobre volje meketal.

Ko je pa stopil župnik v delavnico, mu je hipoma minula dobra volja. Župnik začne izpraševati pomočnika.

Kako je tvoje krstno ime? Pomočnik je postal kar zelen.

Jaz nisem krščen! de v zadregi.

Torej si žid? vpraša župnik naprej.

Jaz nisem žid!

Ali si morebiti Turk? Si li potem celo pagan?

Potuhnjeno je gledal pomočnik ter odgovoril:

Jaz sem samo krojač! Mehehehe!

Hudič si! Zlobni duh! zagrmí župnik. Poberi se, peklenška pošast!

Sedaj se je začel hudič tresti. Med tem se je mojster pripognil pod stol, na katerem je sedel hudič, poiskal pripravno mesto, nastavlil svoje ostre škarnje in škre — odletel je hudičev rep.

Peklenšček je peklenško zatulil, skočil raz stol in zginitil skozi vrata. Rep je pustil na tleh.

Župnik ga je pobral in shranil med druge posebnosti.

Krojača so pa slavili kakor junaka, dobil je vedno mnogo dela ter postal bogat in pa ugleden mož.

Krivega je zgrabil.

Priredil I. Z.

Mojster Florijan, znan pek po celim trgu in okolici, je vedno, kakor imajo tudi drugi to navado, tožil in rentalil nad svojo pekarno, češ, dandanes ni s pekarno nič več, nič več ne nese,

A pri vsem tem je bil eden najbolj bogatih tržanov in on sam je pričal o svojem blagostanju. Mogočen trebušček in masten podbradek sta naznanjala svetu, da se jima slabo ne godi.

Mojster Florijan je bil sitnež, sitnež prve vrste. Njegovi pomagači in vajenci so mnogokrat kleli mojstrovo sitnobo. Obrnil je včasih vse narobe; napravil z dneva noč, z noči dan in nalašč drugim v jezo.

Ker je moral po noči delati, je ropotal in razbijal včasih, da je vsem sosedom spanje pregnal.

Dolgo so prenašali tržani ta ropot, slednjič je bilo vendar krojaču Bendežu preveč. Napoti se torej drugi dan k mojstru Florijanu ter mu prepove ropotanje in motenje.

Mojster Florijan, rudeč ko kuhan rak od same jeze nad krojačevo predrznostjo, ga začne obsipavati z najljubeznivejšimi priimki, kiso padali kakor toča.

Seveda krojač tudi ni molčal in ko pozdravi Florijana „z napihjenim močnikom“, ga prime Florijan za vrat ter ga vrže iz hiše na cesto, tako da je ostalo nekaj suknje v pekovi roki in nekaj kože na cestnem tlaku.

Krojač mu priseže neizprosno osveto!

Dva tedna pozneje prinese sodnijski sluga pekarju povabilo, da naj pride čez osem dni v Maribor na sodnijo. Krojač ga toži zaradi razžaljenja časti. Prihodnjo soboto bo obravnava.

Mojster Florijan je klel vse krojače, sodnije, tožbe, časti in Bog zna kaj vse.

Ravno v soboto mora biti in še tako zgodaj, ob osmih!

Da je bilo tako zgodaj, ga je najbolj jezilo. Florijan je moral celo noč delati ter se je komaj ob šestih zjutraj vlegel spat. Ob dveh popoldan je navadno vstal, obedoval, se oblekel ter obiskal vse krčme, ki so kupovale od njega kruh. Ti obiski so trajali po največ do večera in potem je zopet začel svoje delo v pekarni.

Mojster Florijan je vedel, da ne sme zamuditi obravnave. Trg je bil samo 5 postaj od Maribora. Jutranji vlak je došel ob tri četrť na osem v mesto. Ravno prav k obravnavi.

Položaj ne more biti tako nevaren, si je mislil Florijan. Če krojač ne odjenja, pa še vložim jaz tožbo, saj me je on tudi zmerjal. Samo zamuditi ne smem, to je glavna stvar.

Usodepolna sobota pride. Florijan ga je spil iz jeze še kozarec več kakor treba, ter ropotal vso noč po stari navadi. Vleči se ni smel, ker bi lahko zaspal.

Nevoljen zbere vse potrebno skupaj, si kupi vozni listek, stisne sprevodniku nekaj okroglega v roko, da bi imel med potjo mir. Ta mu odkaže poseben oddelek. Florijan mu še naroči, naj ga v Mariboru gotovo pokliče, če bi zaspal. Ako ga pa ne bi mogel zdraмитi, naj ga kar vrže ven. Sprevodnik mu smeje oblubi.

Vlak se začne premikati in mojster Florijan kmalu trdno zaspi. Slučajno je bil v sosednem oddelku tudi potovalec, ki je smrčal, kakor stara mašina. Ta je pa bil namenjen v Celje, kamor je vlak prišel dve uri pozneje.

Vlak pride v Maribor. Popotniki prihajajo in odhajajo. Sprevodnik v tej zmešnjavi pozabi na peka. V zadnjem trenutku se spomni nanj, skoči v oddelek, a k nesreči k tujemu potniku, ga začne tresti, a ko se ta ne prebudi, ga prime za vrat in ga vrže iz vlaka.

V tem hipu se vlak odpelja. Potovalec, misleč, da so ga napadli, začne kričati: Roparji, tatje, morilci! ter razbijati z rokama okrog sebe kakor nor. Komaj so ga drugi ukrotili. Da se je potem hudoval na vse mogoče načine nad sprevodnikom in vso železnico, si lahko vsak misli.

Vlak pa je drdral dalje in dalje, od jedne postaje do druge, dokler ne pride v Celje. Tukaj se prebudi mojster Florijan ter pogleda skozi okno. O groza!

Svojim lastnim očem ne more verjeti, da ni v Mariboru. Vso nesrečo vidi jasno pred seboj. Zgubljeno vse, ne da se več spremeniti. Več ur od Maribora in ob osmih je obravnava. Kaj si je hotel. Vse rentaćenje in zmerjanje nad uradniki, sprevodniki, železnico ni pomagalo nič; kar je — je. Še le popoldan se vrne pek domov.

Nekaj dni pozneje prinese isti sodnijski sluga razsodbo. On je seveda zgubil, krojač dobil. Kazen se je glasila: 50 K v blagajno za uboge ali 10 dni zapora, 20 K sodnijski stroški, 10 K krojaču za suknjo in 10 K za bolečine. Vsa svota se mora plačati v osmih dneh.

To je bilo preveč. Plačal je, ker je moral; a opustil je pekarno ter živel kot razžaljen, a vendar bogat zasebnik od obresti svojega „spečenega“ kapitala ter želel vse krojače, odvetnike, sprevodnike tja, kjer paprika cvete.

